

SELETUSKIRI

Vabariigi Valitsuse korralduse „Eesti maaelu arengukava 2014–2020” muudatusettepanekute heakskiitmine ja volituse andmine” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Euroopa Liidu (edaspidi *EL*) liikmesriigina on Eestil võimalik osaleda ELi ühises põllumajanduspoliitikas (edaspidi *ÜPP*) ja saada muu hulgas osa ka ELi maaelu arengu toetuste eelarvest. ELi eelarveperioodil 2014–2020 on Eestil võimalik kasutada Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (edaspidi *EAFRD*) vahendeid ligikaudu 823,3 miljoni euro ulatuses. EAFRD poolt kaasrahastatav maaelu arengu poliitika on osa ÜPPst ning selle eesmärgid on põllumajanduse konkurentsivõime parandamine, loodusvarade jätkusuutlik majandamine ja kliimategevuse tagamine ning maapiirkondade majanduse ja kogukondade tasakaalustatud territoriaalse arengu saavutamine, sealhulgas tööhõive loomine ja säilitamine.

Tulenevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548) artiklist 6 tuli liikmesriikidel EAFRD vahendite kasutamiseks koostada maaelu arengu programmdokument (ehk arengukava), millega rakendatakse strateegiat, mille eesmärk on järgida määratud meetmete kogumi abil maaelu arengut käsitlevaid ELi prioriteete, ning sama määruse artikli 10 lõike 1 kohaselt see esitada Euroopa Komisjonile (edaspidi *EK*), kes sama artikli lõike 2 kohaselt kiidab selle heaks. Eestis on nimetatud programmdokumendiks Eesti maaelu arengukava 2014–2020 (edaspidi *arengukava*), mille koostamine toimus aastatel 2011–2014. Arengukava koostamise koordineerimine kui maaelu poliitika kavandamise pädevus oli tulenevalt Vabariigi Valitsuse seaduse § 64 lõikes 1 määratud valitsemisalast Põllumajandusministeeriumil. Põllumajandusministri 13. septembri 2011. a käskkirjaga nr 117 moodustati arengukava ettevalmistamiseks juhtkomisjon (edaspidi *juhtkomisjon*), kuhu kuulus 28 erinevat asutust ja organisatsiooni, kes esindasid põllumajandust, keskkonda, metsandust, ettevõtlust, kohalikke omavalitsusi, külaliikumist, kohalikku algatust jne. Ministeeriumidest olid lisaks Põllumajandusministeeriumile juhtkomisjonis esindatud Rahandusministeerium, Keskkonnaministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Siseministeerium ning Haridus- ja Teadusministeerium. Arengukava toetusmeetmete väljatöötamine toimus nõuandva rolliga valdkonnapõhistes töögruppides. Lisaks juhtkomisjonis esindatud organisatsioonidele oli töögruppidesse kaasatud eksperte ja esindajaid veel u 30 organisatsioonist. Arengukava koostamisest anti muu hulgas ülevaateid põllumajanduse ja maaelu arengu nõukogus (PMAN) ning Riigikogu maaelukomisjonis. Valdavalt juhtkomisjonis esindatud asutuste ja organisatsioonide baasil moodustas põllumajandusminister 2014. a 17. detsembril oma käskkirjaga nr 177 arengukava seirekomisjoni.

Vabariigi Valitsus kiitis arengukava eelnõu heaks 26. mai 2014. a korraldusega nr 239, andes viimasega ühtlasi põllumajandusministrile volituse läbirääkimisteks EKga. Arengukava esitati EKle ametlikult 2014. a 2. juunil EK ja liikmesriikide vahelise elektroonilise infovahetussüsteemi SFC2014 kaudu. Euroopa Komisjon kiitis arengukava heaks 2015. a 13. veebruaril rakendusotsusega nr C(2015)832 *final*.

Arengukava hõlmab perioodi 2014–2020 ning keskendub kuuetele ELi prioriteedile maaelu arengu valdkonnas (teadmussiirde ja innovatsiooni parandamine põllumajanduses, metsanduses ning maapiirkondades; põllumajandusettevõtete elujõulisuse ja kõigi

põllumajandusvormide konkurentsivõime parandamine kõigis piirkondades ning uuenduslike põllumajandustehnoloogiate ja metsade säästva majandamise edendamine; toiduahela korraldamine, sh põllumajandustoodete töötlemine ja turustamine, loomade heaolu ja riskijuhtimise edendamine põllumajanduses; põllumajanduse ja metsandusega seotud ökosüsteemide ennistamine, säilitamine ja parandamine; ressursitõhususe edendamine ning vähese CO₂-heitega ja kliimamuutuste suhtes vastupidavale majandusele ülemineku toetamine põllumajanduses ning toiduainete- ja metsandussektoris; sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamine), võttes samas arvesse Eesti maaelu omanäolisust. Nimetatud kuus prioriteeti jagunevad omakorda sihtvaldkondadeks, mille alt on programmeeritud kõik arengukava meetmed ja tegevuse liigid ning mille kohta on seatud kvantifitseeritud eesmärgid. Arengukava raames on kavas rakendada kokku 17 meetet (sh tehniline abi) ja 41 tegevuse liiki. Praeguseks on kõik olemasolevad meetmed rakendunud, arengukava avaliku sektori kogueelarvest, kogusummas 992 578 558 eurot, on 2021. a 31. jaanuari seisuga ära kasutatud (s.t. toetusesaajatele välja makstud) 752 322 441 eurot, mis teeb arengukava finantsplaani täitmise protsendiks 75,8. Arengukava alusel makstavaid toetusi menetletakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse (edaspidi *ELÜPS*) ja selle alusel antavate rakendusaktide alusel.

Käesoleva eelnõuga nähakse ette arengukava seitsmendate muudatusettepanekute heakskiitmine ja Euroopa Komisjoniga muudatuste osas vajaduse korral läbirääkimiste pidamiseks volituse andmine.

Eelnõu ja seletuskirja valmistas ette Maaeluministeeriumi maaelupoliitika ja analüüsi osakonna majandus- ja keskkonnaanalüüsi büroo nõunik Ove Pöder (tel 625 6290, ove.poder@agri.ee).

2. Eelnõu eesmärk

Kuigi 2021. aastaga on alanud EL-i uus seitsmeaastane (2021–27) eelarveperiood, ei alga 2021. aastal veel uue, reformitud EL-i ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) rakendamine. Nimelt ei ole praeguseks veel kokku lepitud uue poliitika kõigis põhielementides – käivad ÜPP-d reguleerivate EL-i alusmääruste kolmepoolsed läbirääkimised liikmesriikide, Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni vahel. Samuti on Euroopa Komisjon töötamas välja alusmääruste alusel antavaid rakendus- ja delegeeritud määrusi ning liikmesriigid on ametis oma ÜPP strateegiakavade väljatöötamisega. Seetõttu kujunevad 2021. ja 2022. aasta nn üleminekuaastateks, kui jätkatakse perioodi 2014–2020 ÜPP elluviimist, kasutades selleks algselt uue ÜPP kaheks esimeseks aastaks ette nähtud rahalisi vahendeid ning valmistades samal ajal paralleelselt ette uue ÜPP rakendamiseks vajalikke dokumente ja rakendusmehhanisme. EL-i üleminekumääruse kohaselt pikenevad liikmesriikide perioodi 2014–2020 maaelu arengukavad automaatselt kaheaastaseks üleminekuperioodiks (01.01.2021–31.12.2022), mis sisuliselt tähendab arengukavade 2014–2020 meetmete rakendamist, kasutades selleks uue perioodi vahendeid (2021. ja 2022. aastaks ette nähtud vahendid). Käesoleva muudatusega tehakse arengukavas muudatused üleminekuaastateks, jagades selle meetmete vahel ka kokku ligemale 258,5 miljonit eurot EL-i vahendeid, millele tuleb lisada nõutav liikmesriigi-poolne rahastus. Nimetatud 258,5 miljonist ligemale 63 miljonit eurot eraldatakse Eestile EL-i nn taasterahastu kaudu, mille eesmärgiks on tegelemine COVID-19 kriisi mõjudega. Tänu üleminekuaastatele kestab arengukava programmiperiood üheksa aastat (2014–2022) ning arengukava vahendeid on võimalik kasutada veel ka kolm aastat pärast perioodi lõppu (kuni 2025. a lõpuni).

3. Eelnõu sisu

Vabariigi Valitsuse korraldus kehtestatakse ELÜPSi § 2 lõike 4 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320–469) artikli 30 lõigete 1 ja 2 alusel. ELÜPSi § 2 lõike 4 kohaselt võib Vabariigi Valitsus ÜPP kohaldamiseks anda oma pädevuse piires korralduse küsimuses, mille otsustamise õigus on ELi õigusaktide kohaselt liikmesriigil. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 30 lõige 1 näeb ette tingimused, millele peavad vastama liikmesriikide poolt EKle esitatud taotlused arengukavade muutmiseks ning lõige 2 kirjeldab arengukavade muutmise menetlust EK ja liikmesriigi vahel. Sama määruse artikli 49 lõike 3 kohaselt tuleb arengukava korraldusasutusel, kelleks ELÜPSi § 65 lõike 4 kohaselt on Maaeluministeerium, arengukava muutmisel muudatusettepanekute osas konsulteerida seirekomisjoniga. Arengukava seirekomisjoniga on muudatusettepanekute osas konsulteeritud järgmiselt: 2021. a 8. jaanuaril saadeti seirekomisjoni liikmetele tutvumiseks arengukava olulisemad muudatusettepanekud ning 22. jaanuaril toimunud seirekomisjoni istungil tutvustati seirekomisjoni liikmetele olulisemaid muudatusettepanekuid ning anti selgitusi ja vastuseid seirekomisjoni liikmete kohapeal esitatud küsimustele.

Arengukava olulisemad muudatused on järgmised:

- üleminekuaastate EAFRD vahendid (sh Euroopa taastekava vahendid), kogusummas 258 508 071 eurot ning sellele lisanduv riiklik rahastamine 48 956 698 eurot jagatakse meetmetele;
- meetmes 1 „Teadmussiire ja teavituse“ pikendatakse tegevuste elluviimise aega kahe aasta pealt pärast toetuse määramise otsuse tegemist kolme aasta peale pärast toetuse määramise otsuse tegemist;
- meetme 1 tegevuse liigi 1.2 „Esitlus- ja teavitustegevuste korraldamine“ puhul lisatakse toetatavate tegevuste hulka esitlustegevuste korraldamise all ka kutsevõistluste (nt künnivõistlused) korraldamine ning teavitustegevuste korraldamise all ka õppereiside korraldamine;
- meetme 1 toetuse lõppkasusaajate hulka lisatakse ka sektoriga seotud kutseõppeasutuste õpilased kui sektori potentsiaalne järelekasv;
- meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse“ tegevuse liigi 4.1 „Investeeringud põllumajandusettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks“ alla lisatakse uus toetusesaajate sihtgrupp – põllumajanduslikku müügitulu omav Maaeluministeeriumi valitsemisala asutus Sellega seoses lisatakse tegevuse liigile allmeetmena ka allmeede 4.4 „Põllumajanduslike keskkonna- ja kliimaeesmärkide saavutamiseks seotud mittetootlike investeeringute toetus“;
- meetme 4 tegevuse liigi 4.1 toetusesaajate sihtgrupist jäetakse välja tunnustamata tootjarühmad ning sihtgruppi lisatakse tunnustatud tootjaorganisatsioonid;
- meetme 4 tegevuse liigi 4.1 toetuste hindamisel asendatakse senine toetuste taotlemiste hindamine, kus toetuste taotlused jagatakse hindamisel müügitulu alusel valdkondadesse lähenemisega, kus toetuse taotlejaid hinnatakse selles tegevuse liigis, kuhu investeering tehakse;
- meetme 4 tegevuse liigi 4.1 hindamiskriteeriumitest eemaldatakse säte, mille kohaselt ühegi hindamiskriteeriumi kaal (sh sotsiaalmajanduslike kriteeriumide osa, mille hulka kuulub ka kriteeriumina toetuse varasem mittesaamine) ei ole toetuse saamisel määrav. Samuti kehtestatakse kõigile taotlejatele hindamiskriteeriumid, mis arvestavad taotleja majanduslikku jätkusuutlikkust ja suuremat omafinantseeringut investeeringu tegemisel. Toetuse taotluste hindamisel ei eelistata enam investeeringut, mis on seotud põllumajanduslikku päritolu

biomassist bioenergia tootmisega. Lisaks kehtestatakse hindamiskriteeriumina eelistused suurema keskkonnamõjuga investeeringutele ning avardatakse hindamiskriteeriumi „Väljaspool loomade pidamiseks mõeldud ehitist asuva söötis- ja jootmisplatsi rajamine“ karjatamist soodustavate investeeringutega;

- meetme 4 tegevuse liigi 4.1 puhul kehtestatakse põllumajanduslikku müügitulu omavale Maaeluministeriumi valitsemisala asutusele maksimaalse toetusmäärana kuni 100% abikõlbliku kulu maksumusest ja maksimaalseks toetussummaks 1 500 000 programmiperioodi jooksul;

- meetme 4 tegevuse liigi 4.1 puhul võetakse ehitiste ehitamisega seotud investeeringute korral kasutusele Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti poolt väljatöötatud ehitiste baashindade indikatsioonihinna mudel, mis saab olema aluseks ka toetussumma arvutamisel ja määramisel;

- meetme 4 tegevuse liigi 4.2 „Investeeringud põllumajandustoodete töötlemiseks ja turustamiseks“ toetusesaajate sihtgruppi lisatakse ka tunnustatud tootjaorganisatsioonid;

- meetme 4 tegevuse liigi 4.2 puhul võimaldatakse keskmise suurusega ettevõtjatel ja suurettevõtjatel edaspidi toetust taotlelda ka ehitiste ehitamiseks;

- meetme 4 tegevuse liigi 4.2 puhul suurendatakse maksimaalseid toetussummasid mitmete sihtgruppide puhul (mikro- ja väikeettevõtjad, keskmise suurusega ettevõtjad ning suurettevõtjad, tunnustatud tootjarühmad ja tootjaorganisatsioonid). Mikro- ja väikeettevõtjate maksimaalset toetussummat suurendatakse 500 000 eurolt 750 000 euroni, keskmise suurusega ja suurettevõtjate ning ühistute või ühistute valitseva mõju all olevate ettevõtjate maksimaalset toetussummat 2 000 000 eurolt 3 000 000 euroni;

- meetme 4 tegevuse liigi 4.2 raames finantsinstrumendi kaudu investeeringute toetamisel võimaldatakse investeeringut täiendava ja sellega seotud käibekapitali rahastamist (käibekapitali kulu ei või ületada 200 000 eurot või 30% investeeringu rahastamiskõlblike kulude kogusummast, olenevalt sellest, kumb summa on suurem);

- meetme 6 „Põllumajandusettevõtete ja ettevõtluse areng“ tegevuse liigi 6.4 „Investeeringud majandustegevuse mitmekesistamiseks maapiirkonnas mittepõllumajandusliku tegevuse suunas“ alla lisatakse uus toetusesaajate sihtgrupp – sihtasutused, kes tegelevad põllumajandusajaloo ja kultuuripärandi seisukohast oluliste põllumajandustootmisega seotud esemete kogumise, uurimise ning eksponeerimisega, kelle peamine tegevusvaldkond on muuseumide tegevus ning kelle asutajate hulgas on selline põllumajandustootjate esindusorganisatsioon, mille liikmeteks on põllumajandustootjad, põllumajandussaaduste töötledajad, maamajandusettevõtjad või eelnevalt nimetatud ettevõtjaid ühendavad ühingud ning mille põhikirjaline tegevus on suunatud põllu- ja maamajandussektori arendamisele (edaspidi *põllumajandusvaldkonna muuseum*);

- meetme 6 tegevuse liigi 6.4 raames lisatakse 100%-lise maksimaalse toetusmääraga taotlejate hulka ka põllumajandusvaldkonna muuseum;

- meetme 6 tegevuse liigi 6.4 raames eemaldatakse mittetoetatavate valdkondade hulgast veevarustus, kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus, ehitus, veondus ja laondus, reklaamindus ja turu-uuringud ning haldus- ja abitegevused, mittetoetatavate valdkondade hulka lisatakse rentimine;

- meetme 6 tegevuse liigi 6.4 raames finantsinstrumendi kaudu investeeringute toetamisel võimaldatakse investeeringut täiendava ja sellega seotud käibekapitali rahastamist (käibekapitali kulu ei või ületada 200 000 eurot või 30% investeeringu rahastamiskõlblike kulude kogusummast, olenevalt sellest, kumb summa on suurem);

- meetmete 10 „Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameede“ ja 11 „Mahepõllumajandus“ puhul lisatakse mitmeaastaste meetmete kohta käivate ühissätete hulka säte, et alates 2021. aastast on meetme raames võetud uued kohustused ühe kalendriaasta pikkused;

- meetme 11 eelarvet suurendatakse meetme 10 eelarve arvelt 9 500 000 euro võrra, allikaks ülejääkidega skeemid – tegevuse liigid 10.1.1 „Keskkonnasõbraliku majandamise toetus“ ja 10.1.2 „Piirkondlik veekaitse toetus“;
- meetme 16 „Koostöö“ tegevuse liigi 16.4 „Lühikesed tarneahelad ja kohalike turgude arendamine“ raames toetatavate tegevuste puhul asendatakse termin „reklaamiüritusi“ terminiga „teavitustegevusi“. Samuti lisatakse teavitustegevuste juurde näitena kokandusürituste korraldamine;
- meetme 16 tegevuse liigi 6.4 puhul muudetakse toetusesaaja definitsiooni, võimaldades edaspidi toetust taotleda koostöövormidel, millesse on kaasatud vähemalt kaks osapoolt;
- meetme 19 „Toetus LEADERi kohalikule arengule (CLLD – kogukonna juhitud kohalik areng“ tegevuse liigi 19.1 „Kohaliku arengu strateegiate ettevalmistamine“ raames lisatakse abikõlblikuks ka uue perioodi kohalike arengustrateegiate koostamise kulud. Võrreldes perioodiks 2014–2020 kohalike arengustrateegiate koostamisega tehakse muudatusi ka abikõlblikkuse tingimustes: varasema vähemalt kolme kohaliku omavalitsusüksuse asemel peab nüüd toetuse taotleja liikmeks olema vähemalt kaks kohalikku omavalitsusüksust ning kohalik omavalitsusüksus võib nüüd samal ajal kuuluda ka mitmesse strateegiat ettevalmistavasse mittetulundusühingusse, ent seejuures ei tohi strateegiate tegevuspiirkonnad kattuda. Taotleja tegevuspiirkonnana sätestatakse tema liikmeteks olevate valdade (sh vallasisesed linnad) ja linnade territoorium, mis asub maalises ja väikelinnalises asustuspiirkonnas;

Seletuskirja lisa 1 kajastab arengukava muudatusettepanekuid ja selle koostamisel on võetud aluseks eeskätt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 808/2014, milles sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 (Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) rakenduseeskirjad (ELT L 227, 31.07.2014, lk 18–68), artikli 4 lõikes 1 sätestatu. Seletuskirja lisa 2 on toodud muudatusettepanekute kohaselt muudetud arengukava põhitekst.

Arengukava kehtiva versiooniga on võimalik tutvuda Maaeluministeeriumi veebilehel aadressil <http://www.agri.ee/et/eesmargid-tegevused/eesti-maaelu-arengukava-mak-2014-2020>.

4. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548), Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320–469), ning komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 808/2014, milles sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 (Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) rakenduseeskirjad (ELT L 227, 31.07.2014, lk 18–68).

5. Eelnõu mõjud

Arengukava muutmine aitab senisest paremini ellu viia maaelu arengu poliitika eesmäärke ja peamisi tegevusi aastatel 2021–2025, eelkõige tänu sellele, et senistele meetmetele nähakse programmiperioodi ülejäänud aastateks ette täiendav rahastus. Olulisemate muudatuste eeldatavad mõjud on järgmised:

- meetmes 1 tegevuste elluviimise tähtaegadega seotud muudatus võimaldab taotlejatele võimaluse tegevuste elluviimiseks ning sihtrühmade teabevajaduste katmiseks ka muutunud COVID-19 tingimustes, vähendades samal ajal ka ohtu, et meetme vahendid jäävad kasutamata;
- meetme 4 tegevuse liigis 4.1 tehtavad muudatused seoses Maaeluministeeriumi valitsemisala asutusega võimaldavad edastada investeringu elluviimise tulemusel saadud kogu põllumajandussektorile, mis omakorda toetab sektori tootmise efektiivsust ja konkurentsivõimet ning vähendab põllumajandusest tulenevat keskkonnamõju;
- meetme 4 tegevuse liigis 4.2 tehtavad muudatused seoses maksimaalsete toetussummade suurendamisega võimaldavad teha veel käesoleva programmiperioodi jooksul täiendavat arenguhüpet nendel ettevõtjatel, kellel toetussumma piirmäära täitumise tõttu oleks see olnud senisest piiratum;
- meetme 4 tegevuse liigis 4.2 ja meetme 6 tegevuse liigis 6.4 tehtava muudatusega seoses finantsinstrumentidega tagatakse võimalikult mitmekesised projektide rahastamise võimalused ka mittepõllumajandussektori ettevõtjate jaoks, mis keerulises majandusolukorras aitab eeldatavalt nende konkurentsivõimet parandada;
- meetmetes 10 ja 11 tehtava muudatusega 2021. aastast võetavate uute kohustuste perioodi pikkuse osas suureneb potentsiaalselt nende taotlejate huvi liituda nende raames rakendatavate skeemidega, keda seni on tagasi hoidnud kohustuseperioodi liigne pikkus (üldjuhul 5 aastat);
- meetmes 16 tehtavad muudatused aitavad paremini kaasa meetme eesmärkide saavutamisele, sest laienevad tutvustustegevuste vormid, mis aitab eeldatavalt saavutada suuremat tutvustustegevuste sihtgruppide ning ka koostöövormid, tänu võimalusele kaasata koostöösse senisest rohkem ja erinevaid osapooli;
- meetmes 19 tehtava muudatusega luuakse eeldused, et perioodi 2023–27 kohaliku arengu strateegiad on rakendamiseks valmis juba 2023. aastaks ning neid on võimalik ellu viia pikema aja jooksul, võrreldes sellega, kui neid tuleks hakata koostama alles 2023. aastal;
- rahastamiskavas meetmete 10 ja 11 vahelise vahendite ümbertõstmisega tagatakse, et mahepõllumajandussektori ettevõtjate majanduslik olukord ja konkurentsivõime ei halvene, kuna sellega hoitakse ära meetme 11 2020. a taotlusvooru taotluste puhul toetuse ühikumäärade vähendamine, mis oleks selle suure tõenäosusega kaasa toonud.

6. Eelnõu rakendamiseks vajalikud kulutused

Uute EL-i vahendite lisandumine kogusummas 258 508 071 eurot toob kaasa vajaduse täiendavate riigieelarveliste vahendite järele kogusummas 48 956 698 eurot.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks Keskkonnaministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ning Rahandusministeeriumile, samuti informatsiooniks arengukava seirekomisjonile.